

Brusel 25. listopadu 2022
(OR. en)

15094/22

Interinstitucionální spis:
2022/0299(NLE)

SOC 644
EMPL 445
ECOFIN 1193

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh DOPORUČENÍ RADY o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění – <i>politická dohoda</i>

I. ÚVOD

1. Dne 28. září 2022 předložila Komise Radě výše uvedený návrh. Dne 4. března 2021 přijala Komise Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv, který vedoucí představitelé Unie uvítali na summitu v Portu dne 8. května 2021. Evropská rada uvítala celounijní hlavní cíle pro rok 2030, které jsou v Akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv stanoveny pro oblast chudoby, zaměstnanosti a také pro oblast dovedností. Podle uvedených cílů by se do roku 2030 měl počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením snížit alespoň o 15 milionů, včetně alespoň 5 milionů dětí, alespoň 78 % obyvatel ve věku 20 až 64 let by mělo být zaměstnáno a 60 % dospělých osob by se mělo každý rok účastnit odborné přípravy.

2. Návrh vychází z doporučení Rady 92/441/EHS o společných kritériích týkajících se dostatečných prostředků a sociální pomoci v systémech sociální ochrany, jež má nahradit, a doplňuje doporučení Komise 2008/867/ES o aktivním začleňování osob vyloučených z trhu práce. Navazuje na výzvu Rady ze dne 9. října 2020 obsaženou v jejích závěrech o posílení ochrany minimálního příjmu v zájmu boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení v souvislosti s pandemií COVID-19 a dalším vývojem¹.
3. Komise návrh předložila Pracovní skupině pro sociální otázky dne 7. října 2022. Pracovní skupina návrh přezkoumala na svých zasedáních konaných ve dnech 27. října 2022 a 14. a 22. listopadu 2022. V rámci neformální písemné konzultace, která byla ukončena dne 25. listopadu 2022, se delegace jednomyslně dohodly na kompromisním znění předsednictví, které je uvedeno v příloze.
4. Vzhledem k tomu, že před předložením Výboru stálých zástupců a Radě pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO) na zasedání dne 8. prosince nebylo možné provést právně-lingvistickou revizi, se Coreper a Rada vyzývají, aby dosáhly politické dohody o znění uvedeném v příloze.

¹ Dokument 11721/20 REV2.

II. ZÁVĚR

5. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Výbor stálých zástupců vyzývá, aby
 - a) potvrdil dohodu, již bylo dosaženo v Pracovní skupině pro sociální otázky ohledně znění návrhu, jak je uvedeno v příloze této poznámky;
 - b) doporučil Radě (EPSCO), aby na zasedání dne 8. prosince 2022 dosáhla politické dohody o doporučení Rady o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění.
6. Po dosažení politické dohody projde návrh doporučení právně-lingvistickou revizí a bude předložen k přijetí v rámci bodů „I/A“ na některém z nadcházejících zasedání Rady.

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 ve spojení s čl. 153 odst. 1 písm. j) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Za účelem zajištění důstojného života ve všech etapách života je cílem tohoto doporučení bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení a usilovat o vysokou úroveň zaměstnanosti prosazováním přiměřené podpory příjmu, zejména minimálního příjmu, a účinného přístupu k podpůrným a základním službám pro osoby, které nemají dostatečné prostředky, a podporou začlenění osob, které mohou pracovat, na trhu práce v souladu s přístupem aktivního začleňování.
- (2) Podle článku 151 Smlouvy o fungování EU je cílem Unie a členských států mimo jiné podpora zaměstnanosti, zlepšení životních a pracovních podmínek, řádná sociální ochrana a boj proti vyloučení.

- (3) Článek 34 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) uznává a respektuje nároky na dávky sociálního zabezpečení a sociální služby. Listina rovněž stanoví, že každý, kdo oprávněně pobývá a pohybuje se uvnitř Unie, má nárok na dávky sociálního zabezpečení a na sociální výhody a že v rámci boje proti sociálnímu vyloučení a chudobě Unie uznává a respektuje právo na sociální pomoc a pomoc v oblasti bydlení, jejichž cílem je zajistit důstojnou existenci pro všechny, kdo nemají dostatečné prostředky.
- (4) Doporučení Rady 92/441/EHS ze dne 24. června 1992 o společných kritériích, pokud jde o dostatečné prostředky a sociální pomoc v systémech sociální ochrany², vyzývá členské státy, aby v rámci komplexního a důsledného boje proti sociálnímu vyloučení uznaly základní právo člověka na dostatečné prostředky a sociální pomoc, které mu umožní žít způsobem slučitelným s lidskou důstojností, a doporučuje, aby podle potřeby upravily své systémy sociální ochrany. Vzhledem k obsahu tohoto doporučení je vhodné doporučení 92/441/EHS nahradit.
- (5) Doporučení Komise 2008/867/ES ze dne 3. října 2008 o aktivním začleňování osob vyloučených z trhu práce³ stanoví komplexní strategii, která má usnadnit začlenění osob, které mohou pracovat, do udržitelného a kvalitního zaměstnání a zajistit dostatečné zdroje pro důstojný život a podporu sociální účasti pro osoby, které pracovat nemohou. Tento integrovaný přístup, založený na kombinaci tří oblastí politiky (přiměřená podpora příjmu, inkluzivní trhy práce a přístup ke kvalitním službám), je obzvláště důležitý pro osoby, které mají na trh práce nejtěžší přístup nebo jsou vyloučené ze společnosti.

² Doporučení Rady 92/441/EHS ze dne 24. června 1992 o společných kritériích, pokud jde o dostatečné prostředky a sociální pomoc v systémech sociální ochrany (Úř. věst. L 245, 26.8.1992).

³ Doporučení Komise 2008/867/ES ze dne 3. října 2008 o aktivním začleňování osob vyloučených z trhu práce (Úř. věst. L 307, 18.11.2008).

- (6) V listopadu 2017 vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise evropský pilíř sociálních práv⁴, v němž se stanoví dvacet zásad na podporu dobře fungujících a spravedlivých trhů práce a systémů sociálního zabezpečení. Zásada č. 14 uvádí: „Každý, kdo nemá dostatečné prostředky, má právo na přiměřené dávky zaručující minimální příjem, který mu umožní důstojný život ve všech etapách života a účinný přístup k podpůrnému zboží a službám. V případě osob, které mohou pracovat, by měly být dávky zaručující minimální příjem kombinovány s pobídkami ke (znovu)začlenění na trhu práce.“
- (7) Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv⁵ (dále jen „akční plán“) vymezuje cíl silné sociální Unie. V červnu 2021 Evropská rada uvítala sociální cíl Unie v oblasti chudoby, podle něhož by se v souladu s Portským prohlášením⁶ měl počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením do roku 2030 snížit alespoň o 15 milionů⁷, včetně minimálně 5 milionů dětí. Evropská rada rovněž uvítala hlavní cíle v oblasti zaměstnanosti, tj. alespoň 78 % zaměstnaných osob ve věku 20 až 64 let, a dovedností, tj. minimálně 60 % všech dospělých osob by se mělo každý rok účastnit odborné přípravy. Revidovaný srovnávací přehled sociálních ukazatelů a srovnávací rámec minimálního příjmu, které schválil Výbor pro sociální ochranu, posilují analytický základ evropského semestru, společné zprávy o zaměstnanosti a doporučení pro jednotlivé země.
- (8) Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 a její podpůrné cíle zdůrazňují, že udržitelný hospodářský růst musí jít ruku v ruce s vymýcením chudoby a dalších nedostatků, snížením nerovností a zlepšením přístupu ke zdraví, vzdělání a zaměstnanosti.

⁴ Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (2017/C 428/09).

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv“ (COM(2021) 102 final).

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁷ Oproti roku 2019.

- (9) Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 24. října 2017⁸ vyzval členské státy, aby zavedly přiměřený minimální příjem, a zdůraznil úlohu ochrany minimálního příjmu jako nástroje boje proti chudobě. Ve svých závěrech ze dne 12. října 2020⁹ Rada vyzvala Komisi k zahájení aktualizace rámce Unie, aby účinně podpořila a doplnila politiky členských států v oblasti vnitrostátní ochrany minimálního příjmu. Během Konference o budoucnosti Evropy občané vyzvali k vytvoření společného rámce Unie pro minimální příjem¹⁰.
- (10) Toto doporučení vychází ze závěrů posouzení Komise¹¹, která přezkoumávají pokrok dosažený při provádění doporučení Komise 2008/867/ES. Tato posouzení potvrdila platnost přístupu aktivního začleňování, ale poukázala na konkrétní problémy, které se týkají mimo jiné nízké přiměřenosti, omezeného využívání a úzkého pokrytí systémů minimálního příjmu, potenciálních odrazujících faktorů vyplývajících ze systémů daní a dávek a problematického přístupu ke kvalitním službám podporujícím sociální začleňování a zapojení na trhu práce. Vyzvala také k většímu zaměření na přiměřenou podporu sociálního začleňování osob, které nemohou pracovat.

⁸ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. října 2017 o politikách zaměřených na zaručení minimálního příjmu jako nástroji boje proti chudobě (2016/2270(INI)).

⁹ Závěry Rady ze dne 12. října 2020 o posílení ochrany minimálního příjmu v zájmu boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení v souvislosti s pandemií COVID-19 a dalším vývojem.

¹⁰ Konference o budoucnosti Evropy, Zpráva o konečném výsledku konference, květen 2022, s. 58.

¹¹ Pracovní dokument útvarů Komise „Kontrola provádění doporučení Evropské komise z roku 2008 o aktivním začleňování lidí vyloučených z trhu práce členskými státy – Na cestě k přístupu založenému na sociálních investicích“, SWD(2013) 39 final. Pracovní dokument útvarů Komise o provádění doporučení Komise z roku 2008 o aktivním začleňování lidí vyloučených z trhu práce, SWD(2017) 257 final.

- (11) Navzdory určitému pokroku, kterého bylo v posledním desetiletí dosaženo při snižování chudoby a sociálního vyloučení v Unii, zůstávalo v roce 2021 nadále v ohrožení více než 95,4 milionu lidí, přičemž riziko bylo vyšší u žen než u mužů. Zvýšení rizika chudoby u osob žijících v domácnostech, v nichž (téměř) žádný jejich člen nemá zaměstnání, a zhoršení intenzity a přetrvávání chudoby v mnoha členských státech, doprovázené poklesem dopadu sociálních transferů na snižování chudoby, vyvolává obavy. Unie a její členské státy by měly více a účinněji pomáhat nejzranitelnějším a nejvíce znevýhodněným lidem.
- (12) Udržitelné a kvalitní zaměstnání je nejlepším způsobem, jak se vymanit z chudoby a sociálního vyloučení. Zajištění většího počtu lidí na trhu práce zároveň přispívá k financování systémů sociální ochrany a zvyšuje jejich finanční udržitelnost, čímž přispívá k mezigenerační spravedlnosti a podporuje sociální soudržnost. Pro dosažení vyšší úrovně zaměstnanosti je nanejvýš důležité podporovat lidi v úspěšných přechodech na trhu práce.
- (13) Sociální a ekonomické výhody přiměřených a zacílených sociálních záchranných sítí nabyly ještě většího významu během opatření omezujících pohyb osob v souvislosti s pandemií COVID-19. Izolační opatření měla nepřiměřený dopad na ženy a znevýhodněné skupiny, zejména pokud jde o přístup ke zdravotní péči z důvodu fyzického i duševního zdraví, ke vzdělávání a k příslušným službám, a rovněž prohloubila již existující omezení v přístupu k zaměstnání¹². Zkušenosti získané z této krize rovněž zdůraznily význam přiměřených, komplexních a odolných systémů sociální ochrany, které jsou preventivními nástroji schopnými reagovat na otřesy a určenými na podporu oživení.

¹² Společná zpráva o zaměstnanosti 2022.

- (14) Unii nadále formují makroekonomické trendy spojené s globalizací, zelenou a digitální transformací, demografickými změnami a měnícími se modely práce. Komplexní a stabilní sociální záchranné sítě, které zajišťují přiměřenou podporu příjmu a usnadňují přechody na trhu práce, včetně podpory změny kvalifikace a prohlubování dovedností, mohou napomoci tomu, aby byly tyto procesy spravedlivé a inkluzivní. Změny v modelech profesní dráhy spolu s nárůstem nestandardních forem zaměstnání mohou lidem s nízkými příjmy ztížit přístup k systémům sociální ochrany založeným na pojištění a mohou vést ke zvýšené poptávce po alternativních podpůrných opatřeních, jako je minimální příjem. V souvislosti s neodůvodněnou a nezákonnou útočnou válkou Ruska proti Ukrajině navíc prudký nárůst cen energií a následná inflace postihují domácnosti s nízkými a nižšími středními příjmy. Opatření v oblasti příjmů mohou být zaměřena na zranitelné skupiny a jsou slučitelná se zachováním pobídek ke snížení poptávky po energii a ke zlepšení energetické účinnosti.
- (15) Toto doporučení se zaměřuje na „osoby, které nemají dostatečné prostředky“, což znamená osoby žijící v domácnostech s nedostatečnými, nepravidelnými nebo nejistými peněžními a materiálními prostředky, které jsou nezbytné pro jejich zdraví a kvalitu života a pro zapojení do hospodářského a společenského života. Lidem, kteří jsou schopni pracovat, musí stabilní sociální záchranné sítě usnadnit (znovu)začlenění na trh práce prostřednictvím zvláštních podpůrných opatření kombinujících aktivní opatření na trhu práce s podporou při hledání zaměstnání, vzděláváním a odbornou přípravou. Zajišťují přiměřenou podporu příjmu a podpůrné služby všem osobám v nouzi, včetně těch, které nemohou pracovat. Sociální záchranné sítě tedy nejsou pasivním nástrojem, ale v rámci možností fungují jako odrazový můstek pro socioekonomickou integraci a vzestupnou sociální mobilitu, zlepšují začleňování a vyhlídky na nalezení zaměstnání.

- (16) Sociální záchranné sítě zahrnují řadu peněžitých a věcných dávek, které poskytují podporu příjmu a přístup k podpůrným a základním službám. Důležitou složkou podpory příjmu jsou dávky zaručující minimální příjem, definované jako nepříspěvkové a peněžité dávky s průzkumem majetkových poměrů, jež představují poslední záchranu. Jejich cílem je snížit rozdíly a dosáhnout určité celkové úrovně příjmu v dané domácnosti, když jsou jiné zdroje příjmu nebo dávek vyčerpány nebo nejsou dostatečné pro zajištění důstojného života. V některých členských státech mohou být dávky zaručující minimální příjem kombinovány s jinými peněžitými dávkami poskytovanými domácnosti a jejím členům, jako jsou přídavky na dítě a rodinné přídavky, příspěvky na bydlení, dávky v nezaměstnanosti, dávky v invaliditě, dávky ve stáří nebo dávky při zaměstnání. Mohou také doplnit minimální důchody a příjmy z pracovní činnosti. Toto doporučení se týká především minimálního příjmu a není jím dotčeno doporučení Rady o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně¹³.
- (17) Minimální příjem je klíčovým prvkem strategií, jak se vymanit z chudoby a vyloučení, a může působit jako automatický stabilizátor. V době hospodářské krize může přispět k podpoře udržitelného a inkluzivního oživení, pomoci zmírnit pokles příjmů domácností a omezit počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením. V případě osob, které mohou pracovat, by měl minimální příjem zahrnovat odpovídající pobídky a individuálně uzpůsobené a přiměřené podmínky pro (znovu)začlenění na trh práce. Současně by měl být minimální příjem koncipován společně s pracovními pobídkami s cílem zabránit hysterezním účinkům na trhu práce a podpořit vysokou úroveň zaměstnanosti, vysokou intenzitu práce, udržitelný přechod na trh práce a vzestupnou příjmovou mobilitu.

¹³ Doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019 o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně (2019/C 387/01).

- (18) Věcné dávky mohou doplňovat peněžité dávky tím, že usnadní přístup ke zvláštním službám, jako je předškolní vzdělávání a péče (v souladu s doporučením Rady, kterým se zavádí evropská záruka pro děti¹⁴), zdravotní a dlouhodobá péče, sociální bydlení, zaměstnání a odborná příprava, jakož i základní služby. Poskytování těchto věcných dávek může pomoci zasadit do kontextu posouzení přiměřenosti podpory příjmu. Některé věcné dávky poskytované prostřednictvím cílených programů a podporující obecnou spotřebu (například potravinové poukázky nebo náhrada nákladů přímo spojených s bydlením, včetně snížených tarifů za energie) osobám, které nemají dostatečné prostředky, lze zohlednit při posuzování přiměřenosti podpory příjmu, pokud tyto dávky přímo přispívají ke zlepšení příjmové situace příjemců minimálního příjmu.
- (19) Větší snaha o zavedení integrovaných a stabilních sociálních záchranných sítí může nejen zlepšit sociální a zdravotní situaci těch, kteří jsou trhu práce nejvíce vzdáleni, ale také přinést trvalé sociální a hospodářské přínosy pro Unii, posílit hospodářskou, sociální a územní soudržnost a vést ke spravedlivějším, soudržnějším a odolnějším společnostem. Je třeba pokračovat v úsilí o zlepšení přístupu osob s nízkými příjmy k systému sociální ochrany založenému na pojištění s cílem pomoci jim získat práva na sociální ochranu, zejména usnadněním přístupu ke kvalitnímu zaměstnání, a o koordinaci poskytování podpory příjmu v rámci příslušných systémů. Tyto záchranné sítě by také měly pomoci zlepšit přístup chudých lidí ke zdravotní péči a zdravým potravinám. Členské státy by měly usilovat o zvýšení účinnosti a efektivnosti svých systémů sociální ochrany jako celku, včetně podpory přístupu na trh práce, aby se zabránilo tomu, že lidé upadnou do chudoby nebo se budou muset dlouhodoběji spoléhat na minimální příjem.

¹⁴ Doporučení Rady (EU) 2021/1004 ze dne 14. června 2021, kterým se zavádí evropská záruka pro děti (Úř. věst. L 223, 22.6.2021).

(20) Ačkoli všechny členské státy mají zavedeny sociální záchranné sítě, pokrok v jejich zpřístupňování a přiměřenosti je nerovnoměrný. Jejich podoba se v jednotlivých členských státech liší, což odráží různé národní tradice a celkovou strukturu systémů sociální ochrany a vzájemný vztah mezi peněžitými a věcnými dávkami. Navzdory výše uvedeným skutečnostem se členské státy potýkají s podobnými problémy. Ačkoli došlo k určité konvergenci, dosud přijaté reformy nebyly vždy dostatečné nebo jejich provádění bylo pomalé, jak je patrné z příslušných dlouhodobých doporučení pro jednotlivé země vydaných v rámci evropského semestru. Národní plány v rámci Nástroje pro oživení a odolnost předpokládají podporu reforem a investic v dotčených členských státech s cílem posílit účinnost, koncepci a odolnost jejich systémů sociální ochrany, mimo jiné prostřednictvím zlepšení koncepce minimálního příjmu a zajištění vzestupné konvergence, co se týče jeho přiměřenosti a pokrytí. Některé investice se také zaměřují na boj proti energetické chudobě a na zlepšení přístupu k základním službám pro zranitelné domácnosti.

(21) Podpora příjmu je považována za přiměřenou, pokud zajišťuje důstojný život ve všech etapách života. K zajištění přiměřenosti celkové podpory příjmu je nezbytná spolehlivá a transparentní metodika pro stanovení minimálního příjmu, jeho pravidelný přezkum a v příslušných případech jeho každoroční úpravu, a to na základě příslušných ukazatelů a s přihlédnutím ke specifickým potřebám domácností. Při posuzování přiměřenosti mohou pomoci referenční hodnoty, jako je vnitrostátní hranice ohrožení chudobou¹⁵ nebo metodiky založené na vnitrostátně definovaném spotřebním koši zboží a služeb odrážejícím životní náklady nebo potřeby osob, které nemají dostatečné prostředky, v daném členském státě nebo regionu. Přiměřenost lze také porovnat s příjmem z pracovní činnosti, například s příjmem osoby s nízkou mzdou nebo osoby s minimální mzdou, při současném dodržení prahu ohrožení chudobou nebo zajištění životních nákladů a potřeb osob, které nemají dostatečné prostředky. Ačkoli je zřejmé, že příjem z pracovní činnosti (již na úrovni minimální mzdy) by měl být vyšší než příjem z dávek, neexistuje žádný důkaz o významném negativním dopadu na průměrnou pravděpodobnost nalezení zaměstnání u osob pobírajících podporu minimálního příjmu. Vzhledem k rozdílům v přiměřenosti mezi jednotlivými zeměmi by členské státy měly postupně dosáhnout přiměřené úrovně celkové podpory příjmu. Při určování a úpravě výše minimálního příjmu by členské státy měly vzít v úvahu míru inflace (zejména u potravin a energií), růst životních nákladů a vývoj mezd.

¹⁵ Práh ohrožení chudobou je definován jako 60 % mediánu ekvivalizovaného disponibilního příjmu po sociálních transferech (Eurostat).

- (22) Kritéria způsobilosti týkající se minimálního příjmu mohou být pro některé skupiny překážkou v přístupu. Děti se v zásadě počítají jako součást domácnosti. Věková hranice stanovená pro žadatele nad 18 let však může omezit přístup mladých dospělých. Omezení týkající se minimální délky oprávněného pobytu mohou omezovat přístup cizinců, zatímco absence trvalého bydliště ztěžuje čerpání minimálního příjmu lidem bez domova nebo lidem žijícím v sociálně slabých oblastech (např. v romských osadách). Zatímco průzkum majetkových poměrů je nezbytným prvkem pro zajištění vhodného zacílení minimálního příjmu, nedostatečné pokrytí může vzniknout také tehdy, když je hranice pro maximální celkovou hodnotu příjmu a majetku při průzkumu majetkových poměrů stanovena na nízké úrovni, čímž jsou některé domácnosti vyloučeny, přestože jsou chudé. Zavedením například nediskriminačních kritérií pro přístup k minimálnímu příjmu nejsou dotčeny výjimky z rovného zacházení stanovené nebo povolené právem Unie, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES.
- (23) Zavedením transparentních a nediskriminačních kritérií pro přístup je třeba vyřešit nedostatečné pokrytí minimálním příjmem a zajistit kontinuitu pokrytí v různých fázích života. Věk, existence trvalého bydliště nebo požadavek nepřiměřeně dlouhého oprávněného pobytu by neměly být překážkou v přístupu k minimálnímu příjmu. Průzkum majetkových poměrů obvykle zahrnuje různé druhy příjmů (například z pracovní činnosti nebo již poskytnutých dávek) a určitý movitý i nemovitý majetek. Prahové hodnoty pro průzkum majetkových poměrů a druhy příjmů a majetku z tohoto průzkumu vyloučené by měly odrážet důstojný život pro různé typy a velikosti domácností v daném členském státě. Nízké příjmy z pracovní činnosti (například jednorázové nebo nepravidelné příjmy) by měly být při průzkumu majetkových poměrů posuzovány přiměřeně tak, aby se zachovaly pobídky k práci pro osoby, které mohou pracovat, a aby žadatelé nebyli vyloučeni z pobírání (případně nižších) dávek. Přístup k minimálnímu příjmu musí být udělen rychle bez zbytečného prodlení a nárok na něj by měl být neomezený, pokud žadatelé nadále splňují kritéria způsobilosti a zvláštní podmínky, s výhradou pravidelných přezkumů. Předpokládaná lhůta pro vyřízení žádosti v délce 30 dnů od jejího podání může být v případě nutnosti zjistit všechny skutečnosti přerušena za předpokladu, že osoby, které nemají dostatečné prostředky, obdrží pokud možno odpovídající předběžnou pomoc.

- (24) V době hospodářského útlumu a různých druhů krizových situací může flexibilita při koncipování minimálního příjmu, včetně dočasně zjednodušeného přístupu, zmírnění kritérií způsobilosti nebo prodloužení doby trvání dávek, zastávat důležitou úlohu při zmírňování nepříznivých sociálních důsledků a hrát stabilizační roli v ekonomice. Opatření fiskální konsolidace, která vedou spíše ke snížení úrovně ochrany než ke zvýšení účinnosti systémů, by měla být použita pouze jako poslední možnost a měla by být doplněna posouzením distribučního dopadu s cílem zmírnit nepříznivé účinky na nejvíce znevýhodněné osoby; úroveň ochrany by měla v každém případě zůstat přiměřená.
- (25) Nepřiměřená administrativní zátěž, nedostatečná informovanost nebo obavy ze stigmatizace či diskriminace mohou způsobit, že osoby, které mají nárok na minimální příjem, o něj nepožádají. Zamezením roztržitosti systémů, zajištěním celkové přístupnosti a jednoduchosti postupů podávání žádostí a poskytováním administrativní podpory potenciálním žadatelům se může využívání minimálního příjmu zvýšit. Je zapotřebí dalších opatření, která usnadní využívání minimálního příjmu domácnostmi s jedním rodičem, v jejichž čele stojí převážně ženy. Kromě toho by se měly aktivní osvětové činnosti – při respektování pravidel pro ochranu údajů – zaměřit zejména na sociálně znevýhodněné oblasti a nejvíce marginalizované domácnosti, včetně Romů. Překážkou účinného přístupu k digitálním nástrojům, a to i pro osoby se zdravotním postižením, může být také jejich nízká dostupnost nebo nedostatek dovedností pro jejich používání. Pravidelné sledování a analýza příslušných údajů mohou pomoci pochopit příčiny nevyužívání a zlepšit odpověď příslušných politik.

- (26) Průzkum majetkových poměrů se sice provádí na úrovni domácností, ale často nebere v úvahu postavení jednotlivců v dané domácnosti, případné nerovnoměrné rozdělení rodinných příjmů a touhu po samostatnosti. To se týká zejména žen, které mají častěji nižší příjmy, nižší mzdy a větší pečovatelské povinnosti. Aniž by se nutně měnila praxe průzkumu majetkových poměrů a zvýšila celková úroveň dávek, které daná domácnost pobírá, mohou řešení realizovaná v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy, která usnadňují pobírání příslušné části podpory příjmu jednotlivými členy domácnosti, přispět k rovnosti žen a mužů a k ekonomické nezávislosti a zabezpečení příjmů žen, mladých dospělých a osob se zdravotním postižením.

- (27) Posílení inkluzivních trhů práce přístupných všem je důležité pro zmírnění dlouhodobé závislosti na podpoře příjmu. Aktivační požadavky a aktivní politiky na trhu práce mohou podpořit větší úsilí při hledání zaměstnání a přijímání nabídek práce, pokud zahrnují podpůrné služby, jako je poradenství, koučování a pomoc při hledání zaměstnání, a opatření k zajištění rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem. V souladu s doporučením Rady o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi¹⁶ je třeba věnovat zvláštní pozornost mladým dospělým NEET¹⁷ ohroženým chudobou nebo sociálním vyloučením, tím, že se podpoří jejich návrat do vzdělávacího procesu, odborné přípravy nebo na trh práce v co nejkratší době, přičemž pobírání podpory příjmu by mělo být spojeno s obzvláště důraznými aktivačními opatřeními. V souladu se strategií práv osob se zdravotním postižením je třeba věnovat zvláštní pozornost také potřebám osob se zdravotním postižením. Možnosti prohlubování dovedností a změny kvalifikace, individualizovaná podpora a poradenství, které odpovídají konkrétním potřebám, zajištění kvalitních pracovních míst, podpora udržení zaměstnání a možnost postupu mohou podpořit přechod do zaměstnání ve všech věkových kategoriích. Pravidelný přezkum pobídek a odrazujících faktorů vyplývajících ze systémů daní a dávek, postupné ukončení podpory příjmu při nástupu do zaměstnání nebo možnost kombinovat ji s výdělkem mohou zvýšit disponibilní příjem domácnosti, a tím přispět k tomu, aby se práce vyplácela, snížit chudobu pracujících a motivovat k formálnímu zaměstnání. Současně je třeba pečlivě koncipovat dávky při zaměstnání, aby se zabránilo pasti nízkých mezd.
- (28) Zaměstnání v rámci sociální ekonomiky by mohlo být odrazovým můstkem k dalším odvětvím trhu práce. Usnadnění přechodu do zaměstnání by se mělo podporovat zaváděním specializovaných opatření pro zaměstnavatele, v případě potřeby doplněných o cílené finanční pobídky.

¹⁶ Doporučení Rady ze dne 30. října 2020 o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi a o nahrazení doporučení Rady ze dne 22. dubna 2013 o zavedení záruk pro mladé lidi (Úř. věst. C 372, 4.11.2020).

¹⁷ NEET – osoby, které nejsou zaměstnané ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy.

- (29) K vybudování stabilních sociálních záchranných sítí jsou rovněž nezbytné služby sociálního začleňování, například sociální práce, poradenství, koučování, mentorování, psychologická podpora a různé rehabilitační programy, a opatření usnadňující přístup k dalším podpůrným nebo základním službám. Je třeba také nadále usilovat o zlepšení kvality služeb v souladu s dobrovolným evropským rámcem kvality sociálních služeb¹⁸ a o zajištění návaznosti přístupu k základním službám. Měla by být rovněž posílena opatření k řešení finančních a nefinančních překážek, které brání rovnému a všeobecnému přístupu ke službám.
- (30) Více individualizovaná podpora zaměřená na určování a řešení komplexních potřeb osob, které nemají dostatečné prostředky, a jejich domácností může významně přispět k jejich úspěšné sociální a ekonomické integraci. Posouzení potřeb je předpokladem pro schválení individuálního plánu začleňování osob, které nemají dostatečné prostředky, v dané domácnosti (individuálně nebo společně) a stanovení typu potřebné podpory a dohodnutých cílů. Podpora by měla zahrnovat vhodně uspořádaná opatření v oblasti sociálního začleňování nebo opatření aktivní politiky na trhu práce v závislosti na individuální situaci a dostupnosti práce, přičemž je třeba zajistit rovnováhu mezi pozitivními pobídkami a aktivačními požadavky¹⁹. K tomuto účelu mohou sloužit rovněž dohody o pracovní integraci uzavřené v souladu s doporučením Rady o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce²⁰ a v případě potřeby mohou být tyto dohody odpovídajícím způsobem upraveny.

¹⁸ Dobrovolný evropský rámec kvality sociálních služeb, SPC/2010/10 final.

¹⁹ Z důkazů vyplývá, že aktivnější hledání práce vede ke zvýšení zaměstnanosti, zatímco důkazy o podobném pozitivním vlivu přísnějších sankčních pravidel týkajících se zaměstnanosti nebyly zjištěny. Viz: OECD, Does Demanding Activation Work? A Comparative Analysis of the Effects of Unemployment Benefit Conditionality on Employment in 21 Advanced Economies, 1980–2012 (*Fungují přísné aktivační požadavky? Srovnávací analýza účinků podmíněnosti dávek v nezaměstnanosti na zaměstnanost ve 21 vyspělých ekonomikách v letech 1980–2012*).

²⁰ Doporučení Rady ze dne 15. února 2016 o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce (Úř. věst. C 67, 20.2.2016).

- (31) Pro zajištění stabilních sociálních záchranných sítí mají klíčový význam účinné mechanismy správy. Správa dávek a poskytování služeb by měly využívat nástrojů, které nabízí digitální transformace, a zároveň by měly zabránit vyloučení z důvodu digitální propasti. Je třeba usilovat o zajištění úzké koordinace a sladění stávajících systémů a dávek, jakož i jejich koordinace s ostatními politikami. Zvláštní pozornost je třeba věnovat posílení provozní kapacity všech zúčastněných institucí. Výměna údajů a užší spolupráce mezi různými úrovněmi správy a služeb, mimo jiné prostřednictvím formálních dohod nebo jednotných kontaktních míst, usnadňují lepší integrovanou podporu. Spolehlivé monitorování a pravidelné vyhodnocování dopadů politik se zapojením všech zúčastněných stran může přispět ke zvýšení efektivity, informované tvorbě politik a zlepšení transparentnosti vnitrostátních systémů.
- (32) Důležitou doplňkovou úlohu v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení často hrají organizace občanské společnosti. Jejich specializované činnosti mohou podpořit veřejné orgány při koncipování a provádění politik začleňování a aktivace. Poskytováním materiální i psychosociální podpory nejzranitelnějším osobám přispívají organizace občanské společnosti k obnově lidské důstojnosti a podpoře sociálního začleňování a zároveň nabízejí vodítko pro ty, kdo mohou pracovat, na cestě do zaměstnání.
- (33) Vzájemné učení a výměna osvědčených postupů na úrovni Unie spolu s analytickou činností zaměřenou na další rozvinutí stávajícího srovnávacího rámce Unie v oblasti minimálního příjmu, mimo jiné i zlepšením dostupnosti a srovnatelnosti příslušných ukazatelů a pravidelnosti údajů, by měly podpořit členské státy při koncipování a provádění vnitrostátních reforem.

- (34) Na podporu provádění tohoto doporučení jsou k dispozici finanční prostředky Unie. V rámci Evropského sociálního fondu plus²¹ by měl každý členský stát přidělit alespoň 25 % z tohoto fondu na boj proti sociálnímu vyloučení. Evropský fond pro regionální rozvoj a program InvestEU mohou rovněž podporovat investice do základní sociální infrastruktury, jako je například sociální bydlení a předškolní vzdělávání a péče, jakož i vybavení a přístup ke kvalitním službám. Nástroj pro technickou podporu a Nástroj pro oživení a odolnost již podporují členské státy při koncipování a provádění strukturálních reforem v oblasti minimálního příjmu.
- (35) Provádění tohoto doporučení nelze použít ke snížení úrovně ochrany podle stávajících vnitrostátních právních předpisů nebo podle doporučení 92/441/EHS. Členské státy se vyzývají, aby zavedly nebo zachovaly příznivější předpisy, než jsou zde doporučené.
- (36) Celková udržitelnost veřejných financí a přiměřené financování minimálního příjmu jsou zásadní pro jejich odolnost, efektivnost a účinnost. Provádění tohoto doporučení by nemělo podstatně ovlivnit finanční rovnováhu systémů sociální ochrany členských států.

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 231, 30.6.2021).

- (37) Posouzení distribučního dopadu je užitečným nástrojem pro zachycení dopadu rozpočtových opatření a dalších reforem a investic na různé příjmové skupiny, včetně těch nejvíce znevýhodněných. Posouzení distribučního dopadu tak může přispět k efektivnějšímu a účinnějšímu koncipování reforem daní a dávek a zajistit, aby nikdo nebyl opomenut. Sdělení Komise poskytuje členským státům pokyny k tomu, jak mají nejlépe začlenit posouzení distribučního dopadu do svých procesů tvorby politik²².
- (38) Toto doporučení se přijímá při plném respektování pravomocí členských států k vymezení a organizaci svého systému sociální ochrany,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

CÍL

- 1) Za účelem zajištění důstojného života ve všech etapách života je cílem tohoto doporučení bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení prosazováním přiměřené podpory příjmu, zejména prostřednictvím minimálního příjmu, účinného přístupu k podpůrným a základním službám pro osoby, které nemají dostatečné prostředky, a podporou začlenění osob, které mohou pracovat, na trh práce v souladu s přístupem aktivního začleňování.

²² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Lepší posouzení distribučního dopadu politik členských států“ (COM(2022) 494 final).

DEFINICE

- 2) Pro účely tohoto doporučení se rozumí:
- a) „osobami, které nemají dostatečné prostředky“ osoby žijící v domácnostech s nedostatečnými, nepravidelnými nebo nejistými peněžními a materiálními zdroji, které jsou nezbytné pro jejich zdraví a kvalitu života a pro zapojení do hospodářského a společenského života;
 - b) „podporou příjmu“ souhrn všech druhů peněžitých dávek poskytovaných domácnosti a jejím členům, včetně dávek zaručujících minimální příjem;
 - c) „minimálním příjmem“ nepříspěvkové záchranné sítě s průzkumem majetkových poměrů představující poslední záchranu pro osoby, které nemají dostatečné prostředky, jež fungují v rámci systémů sociální ochrany;
 - d) „pokrytím“ nárok na účast na minimálním příjmu, jak je definován ve vnitrostátních právních předpisech;
 - e) „využíváním“ podíl osob, které nemají dostatečné prostředky a mají nárok na účast na minimálním příjmu a skutečně ho využívají;
 - f) „podpůrnými službami“ služby zaměřené na zvláštní potřeby osob, které nemají dostatečné prostředky, s cílem zajistit, aby se tyto osoby mohly začlenit do společnosti a případně na trh práce, včetně služeb sociálního začleňování, jako je sociální práce, poradenství, koučování, mentorování, psychologická podpora, rehabilitace a další obecné podpůrné služby, včetně předškolního vzdělávání a péče, zdravotní péče, dlouhodobé péče, vzdělávání a odborné přípravy a bydlení;

- g) „základními službami“ voda, hygiena, energie, doprava, finanční služby a digitální komunikace;
- h) „účinným přístupem ke službám“ situace, kdy jsou příslušné služby okamžitě k dispozici, jsou cenově dostupné, dosažitelné a kvalitní, jsou poskytovány včas a potenciální uživatelé k nim mají rovný přístup a jsou si vědomi jejich existence, jakož i toho, že mají právo je využívat;
- i) „plánem začleňování“ dohoda nebo soubor dohod uzavřených s osobami, které nemají dostatečné prostředky, s cílem podpořit jejich sociální začlenění a v případě osob, které mohou pracovat, jejich začlenění na trh práce.

PŘIMĚŘENOST PODPORY PŘÍJMU

- 3) Členským státům se doporučuje, aby zajistily a v případě potřeby posílily stabilní sociální záchranné sítě, které zaručí důstojný život ve všech etapách života a budou kombinovat přiměřenou podporu příjmu – prostřednictvím dávek zaručujících minimální příjem a dalších doprovodných peněžitých dávek – a věcné dávky, jež umožní účinný přístup k podpůrným a základním službám. Poskytování věcných dávek může podpořit stabilní podporu příjmu.
- 4) V zájmu zajištění přiměřené podpory příjmu se členským státům doporučuje stanovit výši minimálního příjmu pomocí transparentní a spolehlivé metodiky definované v souladu s vnitrostátními právními předpisy a za účasti příslušných zúčastněných stran. Doporučuje se, aby tato metodika zohledňovala celkové zdroje příjmů, zvláštní potřeby a znevýhodněné situace domácností, příjem osoby s nízkou mzdou nebo s minimální mzdou, životní úroveň a kupní sílu, úroveň cen a jejich související vývoj a další příslušné faktory.

- 5) Při zachování pobídek ke (znovu)začlenění a setrvání na trhu práce pro ty, kteří mohou pracovat, se doporučuje, aby podpora příjmu osob, které nemají dostatečné prostředky, dosahovala úrovně, která odpovídá alespoň jedné z následujících možností:
- a) vnitrostátní hranice ohrožení chudobou nebo
 - b) peněžní hodnota potřebného zboží a služeb, včetně odpovídající výživy, bydlení, zdravotní péče a základních služeb, podle vnitrostátního vymezení, nebo
 - c) jiné úrovně srovnatelné s úrovněmi uvedenými v písmenu a) nebo b), stanovené vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi.
- 6) Členskými státy se doporučuje postupně dosáhnout přiměřené úrovně podpory příjmu stanovené v bodě 5 nejpozději do roku 2030 a zároveň zajistit udržitelnost veřejných financí.
- 7) Doporučuje se, aby členské státy pravidelně přezkoumávaly a v případě potřeby upravovaly úroveň minimálního příjmu tak, aby byla zachována přiměřenost podpory příjmu, a to s přihlédnutím k věcným dávkám.
- 8) S ohledem na podporu rovnosti žen a mužů, zabezpečení příjmu a ekonomické nezávislosti žen, mladých dospělých a osob se zdravotním postižením se doporučuje, aby členské státy zajistily možnost požádat o poskytování minimálního příjmu jednotlivým členům domácnosti.

POKRYTÍ MINIMÁLNÍM PŘÍJMEM

- 9) Členským státům se doporučuje, aby zajistily, že se na všechny osoby včetně mladých dospělých, které nemají dostatečné prostředky, bude vztahovat minimální příjem stanovený zákonem, jenž vymezí:
- a) transparentní a nediskriminační kritéria způsobilosti, která zaručí účinný přístup k minimálnímu příjmu bez ohledu na existenci trvalého bydliště, přičemž zajistí, aby délka oprávněného pobytu byla přiměřená;
 - b) prahové hodnoty používané při průzkumu majetkových poměrů, které odrážejí životní úroveň v členském státě pro různé typy a velikosti domácností a přiměřeně zohledňují ostatní druhy příjmů (a majetku) domácností;
 - c) čas potřebný k vyřízení žádosti, přičemž zajistí, aby rozhodnutí bylo vydáno bez zbytečného prodlení a prakticky nejpozději do 30 dnů od podání žádosti;
 - d) kontinuitu přístupu k minimálnímu příjmu, pokud osoby, které nemají dostatečné prostředky, splňují kritéria způsobilosti a podmínky stanovené zákonem, s pravidelnou frekvencí přezkumů způsobilosti, při současném zajištění přístupu ke zvláštním a přiměřeným opatřením aktivního začleňování pro osoby, které mohou pracovat;
 - e) jednoduchá, rychlá, nestranná a bezplatná řízení o stížnostech a odvolací řízení, přičemž zajistí, aby osoby, které nemají dostatečné prostředky, byly informovány a měly k těmto řízením účinný přístup;
 - f) opatření zajišťující, aby sociální záchranné sítě reagovaly na různé typy krizí a byly schopny účinně zmírňovat negativní socioekonomické důsledky těchto krizí.

VYUŽÍVÁNÍ MINIMÁLNÍHO PŘÍJMU

- 10) Doporučuje se, aby členské státy podporovaly nebo usnadňovaly plné využívání minimálního příjmu prostřednictvím:
- a) snížení administrativní zátěže, mimo jiné zjednodušením postupů podávání žádostí a zajištěním podrobných pokynů pro ty, kteří je potřebují, přičemž je třeba věnovat pozornost dostupnosti digitálních i nedigitálních nástrojů;
 - b) zajištění přístupu k uživatelsky vstřícným, bezplatným a aktualizovaným informacím o právech a povinnostech souvisejících s minimálním příjmem;
 - c) nabízení pomoci osobám, které nemají dostatečné prostředky, s cílem zvyšovat jejich informovanost a usnadnit využívání minimálního příjmu, zejména v domácnostech s jedním rodičem, a to i prostřednictvím zapojení příslušných zúčastněných stran na celostátní, regionální a místní úrovni;
 - d) přijetí kroků k boji proti stigmatizaci a nevědomým předsudkům spojeným s chudobou a sociálním vyloučením;
 - e) přijetí kroků ke zdokonalení nebo rozvoji metodik hodnocení a pravidelného posuzování nevyužívání minimálního příjmu na základě těchto metodik a případně souvisejících opatření pro aktivaci trhu práce, odhalování překážek a zavádění nápravných opatření.

PŘÍSTUP NA INKLUZIVNÍ TRHY PRÁCE

- 11) S ohledem na podporu vysoké míry zaměstnanosti a inkluzivních trhů práce se členským státům doporučuje, aby v příslušných případech ve spolupráci se sociálními partnery zajistily aktivaci trhu práce, odstranily překážky pro (opětovný) vstup do zaměstnání a setrvání v něm, podporovaly osoby, které mohou pracovat, na jejich cestě ke kvalitnímu zaměstnání, zajistily pobídky k práci, řešily chudobu pracujících a segmentaci trhu práce, motivovaly k formálnímu zaměstnání, bojovaly proti nehlášené práci a usnadňovaly pracovní příležitosti, a to tím, že:
- a) zajistí, aby aktivační požadavky dostatečně motivovaly k (opětovnému) vstupu na trh práce a zároveň byly postupné a přiměřené; budou věnovat zvláštní pozornost mladým dospělým, aby se v co nejkratší době vrátili do vzdělávacího procesu, odborné přípravy nebo na trh práce;
 - b) zlepší investice do lidského kapitálu prostřednictvím inkluzivních politik vzdělávání a odborné přípravy a podpoří možnosti prohlubování dovedností a změny kvalifikace, zejména u osob s nízkou nebo zastaralou kvalifikací, a to i prostřednictvím spolupráce se sociálními partnery;
 - c) poskytnou možnost kombinovat podporu příjmu s příjmy z pracovní činnosti, postupně ukončí podporu příjmu nebo zachovají nárok na podporu příjmu během krátkodobé nebo sporadické práce, zkušební doby nebo stáže;
 - d) budou pravidelně přezkoumávat pobídky a odrazující faktory vyplývající ze systémů daní a dávek;
 - e) podpoří pracovní příležitosti v odvětví sociální ekonomiky, mimo jiné poskytováním praktických pracovních zkušeností;
 - f) usnadní přechod do zaměstnání poskytnutím opatření pro zaměstnavatele a zaměstnance, jako jsou pobídky k přijímání pracovníků, podpora při nebo po umístění do zaměstnání, mentorování, poradenství, podpora zachování pracovního místa a postupu v zaměstnání.

PŘÍSTUP K PODPŮRNÝM A ZÁKLADNÍM SLUŽBÁM

- 12) Členskými státy se doporučuje, aby zajistily:
- a) účinný a rovný přístup k podpůrným službám, a to i v souladu se zásadami kvality definovanými v dobrovolném evropském rámci kvality sociálních služeb;
 - b) zachování kontinuity účinného přístupu k základním službám, včetně energií;
 - c) řešení finančních a nefinančních překážek bránících účinnému přístupu k podpůrným a základním službám.

INDIVIDUALIZOVANÁ PODPORA

- 13) Za účelem odstranění různých překážek pro sociální začlenění osob, které nemají dostatečné prostředky, a překážek v zaměstnávání těch, kteří mohou pracovat, se členskými státy doporučuje, aby vyvinuly individualizovaný přístup a koordinovaly poskytování služeb tím, že:
- a) provedou mnohostranné posouzení potřeb, které prozkoumá překážky v oblasti sociálního začlenění a zaměstnanosti, vymezí podpůrné a základní služby nezbytné k odstranění těchto překážek a určí potřebnou podporu, a

- b) na tomto základě nejpozději do tří měsíců od získání přístupu k minimálnímu příjmu vypracují plán začleňování, který by měl
- 1) vymežit společné cíle a lhůty;
 - 2) nastítnit balíček podpory přizpůsobený individuálním potřebám, který bude zahrnovat aktivní opatření na trhu práce nebo opatření na podporu sociálního začlenění;
 - 3) určit odpovědného pracovníka nebo jednotné kontaktní místo pro poskytování služeb, kteří budou zajišťovat průběžnou podporu, zařizovat včasné poskytování příslušných služeb a pravidelně dohlížet na pokrok v provádění plánu začleňování;
- c) v případě osob, které nemají dostatečné prostředky a jsou dlouhodobě nezaměstnané, přezkoumají a v případě potřeby upraví stávající dohodu o pracovní integraci v souladu s doporučením o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh práce, aby ji doplnily o prvky plánu začleňování uvedeného v písmenu b).

SPRÁVA, MONITOROVÁNÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

- 14) V zájmu účinného koncipování a uplatňování stabilních sociálních záchranných sítí na celostátní, regionální a místní úrovni se členským státům doporučuje, aby:
- a) zamezily nedostatkům, překrývání a roztržitosti různých dávek a programů, aby vznikl ucelený balíček podpory příjmu, aktivačních opatření a podpůrných služeb;
 - b) posílily provozní kapacitu orgánů odpovědných za podporu příjmu, služeb zaměstnanosti a poskytovatelů podpůrných služeb a zlepšily jejich spolupráci, mimo jiné prostřednictvím sdílení údajů a podpory dalších modelů integrovaných služeb;
 - c) posílily postavení příslušných zúčastněných stran, jako jsou regionální a místní orgány, sociální partneři, organizace občanské společnosti a subjekty sociální ekonomiky, s cílem zajistit jejich účinné zapojení do koncipování, provádění, monitorování a hodnocení systémů minimálního příjmu;
 - d) zajistily odpovídající financování sociálních záchranných sítí způsobem, který je v souladu s celkovou udržitelností veřejných financí.

- 15) Pro lepší informovanost při tvorbě politik se členskými státy doporučuje, aby:
- a) průběžně sledovaly provádění politik na podporu příjmu, zejména minimálního příjmu, a souvisejících opatření pro aktivaci trhu práce, a také přístupu ke službám, mimo jiné zlepšením dostupnosti a kvality příslušných údajů rozčleněných podle pohlaví a věku, a jsou-li k dispozici, podle zdravotního postižení, na všech úrovních správy a prováděním pravidelných hodnocení, a aby prováděly úpravy k dosažení cílů tohoto doporučení co nejefektivněji;
 - b) v souladu s pravidly pro ochranu údajů vyvinuly nebo zkvalitnily mechanismy umožňující monitorovat osoby, které nemají dostatečné prostředky, pokud jde o jejich sociální začlenění nebo přechod do zaměstnání;
 - c) pravidelně Komisi informovaly o souboru opatření přijatých nebo plánovaných k provedení tohoto doporučení, v příslušných případech na základě stávajících vnitrostátních strategií, plánů nebo zpráv, včetně těch, které byly předloženy v rámci stávajících mechanismů podávání zpráv, jako je otevřená metoda koordinace, evropský semestr a další příslušné unijní mechanismy plánování a podávání zpráv; první zpráva by měla zahrnovat výsledky a doporučení hodnocení uvedených v písmenu a).

16) Rada vítá záměr Komise:

- a) pokračovat ve spolupráci s členskými státy ve Výboru pro sociální ochranu na srovnávacím rámci minimálního příjmu a na zlepšení dostupnosti a srovnatelnosti příslušných ukazatelů a údajů;
- b) posílit vzájemné učení a šíření výsledků a osvědčených postupů mezi členskými státy;
- c) na základě dokumentů uvedených v bodě 15 písm. c) a v rámci Výboru pro sociální ochranu pravidelně přezkoumávat pokrok dosažený při provádění tohoto doporučení, a to v úzké spolupráci s Výborem pro zaměstnanost a sítí veřejných služeb zaměstnanosti, pokud jde o přístup na inkluzivní trhy práce, a jednou za tři roky vypracovat společnou zprávu Komise a Výboru pro sociální ochranu o pokroku dosaženém při provádění tohoto doporučení;

- d) sledovat pokrok při provádění tohoto doporučení v kontextu evropského semestru, a to i ve spolupráci s Výborem pro sociální ochranu;
- e) vyhodnotit opatření přijatá v reakci na toto doporučení, zejména s ohledem na jeho dopad na snižování chudoby a sociálního vyloučení, zvyšování úrovně zaměstnanosti a zlepšování účasti na odborné přípravě, a do roku 2030 předložit Radě zprávu.

17) Doporučení 92/441/EHS se nahrazuje tímto doporučením.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně
